

Region Midtjylland

Skottenborg 28, 8800 Viborg

Revisionsberetning nr. 47

af 2. juni 2020

vedrørende revisionen af Region Midtjyllands regnskab for 2019

Indhold

1	Konklusion på revision af årsrapport 2019	594
1.1	Indledning	594
1.2	Revisionspåtegning på årsrapport 2019	594
1.3	Revisionsbemærkninger i revisionsberetningen	597
1.4	Anbefalinger i revisionsberetningen	598
2	Centrale forhold og andre væsentlige forhold	598
2.1	Regnskabsudarbejdelse	598
2.2	Materielle anlægsaktiver - centralt forhold	599
2.3	Øvrige driftsindtægter - mellemregional samhandel- centralt forhold	601
2.4	Finansieringskredsløb	601
2.5	Løn og pensioner	602
2.6	Finansiell status, herunder ledelsestilsyn	603
2.7	Administrativ it-anvendelse	603
3	Revision af årsregnskabet for 2019	604
3.1	Risikovurdering	604
3.2	Revisionsstrategi og -plan	605
4	Rapportering om gennemført juridisk kritisk revision og forvaltningsrevision	605
4.1	Juridisk-kritisk revision	605
4.2	Løbende forvaltningsrevision	607
5	Kommentarer til årsregnskab 2019	608
5.1	Regnskabet som helhed	608
6	Kommentarer til resultatopgørelsen	608
6.1	Årets omkostningsbaserede resultat	608
6.2	Finansierings- og driftsindtægter	609
6.3	Socialområdet	610
6.4	Regional Udvikling	610
6.5	Praksisområdet og tilskudsmedicin	610
6.6	Betalinger - Indkøb af anlægsaktiver, varer og tjenesteydelser	610
6.7	Periodisering af indtægter og omkostninger	611
7	Balancen	611
7.1	Varebeholdninger	611
7.2	Egenkapital	611
7.3	Hensatte forpligtelser	612
7.4	Gældsforpligtelser	613
8	Øvrige revisionsarbejder	613
8.1	Anlægsprojekter	613
8.2	Statsrefusion af udgifter til servicejob	613
8.3	Aktivitetsbestemte tilskud	614
9	Øvrige forhold	614
9.1	Direktionens regnskabserklæring	614
9.2	Ikke-korrigerede forhold	614
9.3	Fejlinformation i årsregnskabet som skyldes besvigelser	614
9.4	Overholdelse af lovgivningen	615
9.5	Begivenheder indtruffet efter balancedagen	615
10	Lovpligtige oplysninger m.v.	615
10.1	Andre ydelser end revision	615
	Bilag 1 - Revisionsstrategi og -plan for årsregnskabet	617
	Bilag 2 - Kommunikation med regionens ledelse	619

1 Konklusion på revision af årsrapport 2019

1.1 Indledning

Årsrapporten for Region Midtjylland er aflagt af forretningsudvalget til Regionsrådet for Region Midtjylland i henhold til lov om regioner. Regionsrådet har vedtaget årsrapporten den 29. april 2020, hvorefter den er afgivet til revision.

I overensstemmelse med "Budget- og regnskabssystem for regioner" har vores revision for 2019 omfattet det omkostningsbaserede årsregnskab for 2019.

Vores revision er udført i overensstemmelse med de principper, der er beskrevet i revisionsberetning nr. 29 af 15. august 2014 om ansvarsforhold og revisionens formål, tilrettelæggelse og udførelse samt nye standarder for offentlig revision om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision. Desuden har vi afgivet yderligere rapporteringer i revisionsberetningen i henhold til krav i EU-forordning 537/2014.

Som en integreret del af den finansielle revision af årsrapporten for 2019 har vi gennemført forvaltningsrevision samt juridisk kritisk revision. Den finansielle revision har fokus på at opnå sikkerhed for, at der ikke er væsentlig fejlinformation i regionens omkostningsbaserede årsregnskab, forvaltningsrevisionen har fokus på, om forvaltningen af Region Midtjyllands anliggender er varetaget på en økonomisk forsvarlig måde, og den juridisk-kritiske revision har fokus på, at Region Midtjylland overholder de love, bevillinger og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis, der har væsentlig betydning for regnskabsaflæggelsen.

Vi har i tilknytning til revisionen læst regnskabsberetningen.

Vores konklusion på den udførte revision meddeles dels ved revisionspåtegning på årsregnskabet for 2019, jf. afsnit 1.2, dels ved afgivelse af revisionsberetning.

1.1.1 Revisionsberetningens omfang

I henhold til Revisionsregulativ for Region Midtjylland afgives hermed beretning om udført revision for 2019.

Revisionsberetningen giver en kort omtale af, hvilke revisionsarbejder der er udført, og om der på baggrund heraf har været anledning til at fremkomme med bemærkninger over for Regionsrådet, og som tilsynsmyndighederne skal informeres om, jf. nedenfor i afsnit 1.3.

I afsnit 1.4 anføres anbefalinger, som vi har fundet anledning til at meddele Regionsrådet.

Centrale forhold i revisionspåtegningen og andre væsentlige forhold er omtalt i afsnit 2. Øvrige kommentarer til årsregnskabet er angivet i afsnit 5 til 8.

1.2 Revisionspåtegning på årsrapport 2019

1.2.1 Revisionspåtegning

Vi vil forsyne årsregnskabet med en revisionspåtegning uden modifikationer, men med en fremhævelse af, at budgettal ikke har været underlagt revision. Vi har afgivet en bemærkning i forhold til juridisk kritisk revision.

Vores revisionspåtegning på årsregnskabet for 2019 er gengivet i nedenstående:

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til Regionsrådet i Region Midtjylland

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Region Midtjylland for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019, omfattende siderne 15-37, der omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance, pengestrømsopgørelse og noter med følgende hovedtal:

- ▶ Et underskud på 277 mio. kr.
- ▶ Aktiver i alt på 24.709 mio. kr.
- ▶ Egenkapital i alt på 5.041 mio. kr.

Årsregnskabet udarbejdes efter bestemmelserne i Social- og Indenrigsministeriets "Budget- og regnskabssystem for regioner".

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet for 2019 i alle væsentlige henseender er rigtigt, det vil sige udarbejdet i overensstemmelse med bestemmelserne i Social- og Indenrigsministeriets "Budget- og regnskabssystem for regioner".

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsberetning til Regionsrådet.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision, de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, jf. bestemmelserne i Social- og Indenrigsministeriets "Budget- og regnskabssystem for regioner" samt Region Midtjyllands revisionsregulativ. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Uafhængighed

Vi er uafhængige af Region Midtjylland i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser som omhandlet i bekendtgørelse om kommunal og regional revision.

Valg af revisor

Vi blev af Regionsrådet første gang valgt som revisor for Region Midtjylland ved dennes etablering 1. januar 2007. Vi blev valgt i 2012 efter en udbudsrunde og igen senest efter en udbudsrunde i 2017, hvor vi fik forlænget revisionsaftalen for en 4-årig periode frem til og med regnskabsåret 2021.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af årsregnskabet for regnskabsåret 2019. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af årsregnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold. For hvert af nedennævnte forhold er beskrivelsen af, hvordan forholdet blev behandlet ved vores revision, givet i denne sammenhæng.

Vi har opfyldt vores ansvar som beskrevet i afsnittet "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet", herunder i relation til nedennævnte centrale forhold ved revisionen. Vores revision har omfattet udformning og udførelse af revisionshandlinger som reaktion på vores vurdering af risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet. Resultatet af vores revisionshandlinger, herunder de revisionshandling vi har udført for at behandle nedennævnte forhold, danner grundlag for vores konklusion om årsregnskabet som helhed.

Materielle anlægsaktiver

Regionens samlede balancesum udgør 24.709 mio. kr. ved udgangen af 2019, hvoraf materielle anlægsaktiver udgør 20.809 mio. kr., svarende til ca. 84 % af balancesummen. Der foretages i disse år betydelige investeringer i udbygning af hospitaler, herunder kvalitetsfondsfinansierede projekter. I det udgiftsbaserede regnskab udgiftsføres materielle anlægsaktiver i takt med anskaffelsen. I det omkostningsbaserede regnskab aktiveres både erhvervede anlægsaktiver og finansielt leasede aktiver i balancen og afskrives fra ibrugtagningstidspunkt over den forventede brugstid. Regionens daglige registreringer sker med udgangspunkt i principperne for det udgiftsbaserede regnskab, idet regionens finansielle måling primært vurderes i forhold til disse principper. Omarbejdelsen til principperne i det omkostningsbaserede regnskab sker i tilknytning til regnskabsaflæggelsen.

Processen vedrørende omarbejdelsen fra det udgiftsbaserede regnskab til det omkostningsbaserede er derfor vigtig i forhold til regnskabsaflæggelsen.

Ved revisionen har vi gennemgået og vurderet de forretningsgange og interne kontroller, der skal sikre, at der sker korrekt indregning af til- og afgang af materielle anlægsaktiver, herunder leasingaktiver, og afskrivninger fra ibrugtagningstidspunktet i henhold til Region Midtjyllands regnskabspraksis. Vi har desuden stikprøvevis gennemgået til- og afgang samt beregning af afskrivningerne.

Øvrige driftsindtægter – mellemregional samhandel

I regnskabsposten andre driftsindtægter er indeholdt indtægter for levering af ydelser til andre regioner. Indførelsen af det ny Landspatientregister i 2019 (LPR 3), der både indebærer en ny datamodel og en ny it-løsning, har medført en række tekniske fejl og manglende funktionalitet, som har betydet, at regionerne ikke har kunnet indberette den fulde aktivitet i løbet af 2019. Forholdene har tillige indvirkning på aktivitetsdata til brug for afregning af samhandel.

Det er vedtaget, at regionerne for 2019 foretager aconto afregning på baggrund af 2018 aktiviteten til DRG-takster for 2019 med efterfølgende regulering, når de officielle data foreligger. Regionen vurderer, at der i 2019 er leveret færre ydelser til andre regioner end i 2018. Der er foretaget en skønsmæssig opgørelse af den reducerede aktivitet og den økonomiske indvirkning heraf. Skønnet er i sagens natur forbundet med usikkerhed, som følge af de manglende og fejlbehæftede data.

Vores revisionshandling har omfattet gennemgang af og selvstændig stillingtagen til ledelsens skøn over de reducerede indtægter. I tilknytning hertil har vi gennemgået de forudsætninger, der er lagt til grund for skønnet, samt de gennemførte følsomhedsanalyser på forudsætningerne.

Fremhævelse af forhold vedrørende revisionen

Region Midtjylland har i oversigterne i overensstemmelse med bestemmelserne i Social- og Indenrigsministeriets "Budget- og regnskabssystem for regioner" medtaget de af Regionsrådet godkendte og korrigerede budgettal for 2019. Disse budgettal har ikke været underlagt revision.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der i alle væsentlige henseender er rigtigt, det vil sige udarbejdet i overensstemmelse med bestemmelserne i Social- og Indenrigsministeriets "Budget- og regnskabssystem for regioner". Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere Region Midtjyllands evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere Region Midtjylland, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision, de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt god offentlig revisionspraksis, jf. bestemmelserne i Social- og Indenrigsministeriets "Budget- og regnskabssystem for regioner" samt Region Midtjyllands revisionsregulativ, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision, de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt god offentlig revisionspraksis, jf. bestemmelserne i Social- og Indenrigsministeriets "Budget- og regnskabssystem for regioner" samt Region Midtjyllands revisionsregulativ, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- ▶ Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandling som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- ▶ Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af Region Midtjyllands interne kontrol.

- ▶ Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- ▶ Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begebenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om Region Midtjyllands evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begebenheder eller forhold kan dog medføre, at Region Midtjylland ikke længere kan fortsætte driften.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsens regnskabsberetning

Ledelsen er ansvarlig for regnskabsberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsens regnskabsberetning, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsens regnskabsberetning.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsens regnskabsberetning og i den forbindelse overveje, om ledelsens regnskabsberetning er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation. Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er væsentlig fejlinformation i ledelsens regnskabsberetning, skal vi rapportere om dette forhold.

Vi har ingenting at rapportere i den forbindelse.

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ledelsen er også ansvarlig for, at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de aktiviteter, der er omfattet af årsregnskabet. Ledelsen har i den forbindelse ansvar for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at gennemføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af udvalgte emner i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. I vores juridisk-kritiske revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de undersøgte dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis. I vores forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de aktiviteter, der er omfattet af årsregnskabet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom i denne udtalelse.

I henhold til Budget- og regnskabssystem for regioner skal regionen have adskillelse mellem de tre finansieringskredsløb Sundhed, Social og specialundervisning og Regional Udvikling.

Der er i 2019 bevilliget midler til overførsel fra Regional Udvikling til Sundhedsområdet vedrørende sundhedsinnovation på 2,6 mio. kr. Der er heraf udbetalt 0,6 mio. kr. til sundhedsområdet i 2019, og det resterende beløb forventes udbetalt til sundhedsområdet i 2020. Det er regionens opfattelse, at overførslen er i overensstemmelse med "Budget- og regnskabssystem for regioner". Der foreligger ikke bekræftelse fra Social- og Indenrigsministeriet om, hvorvidt overførslen af midler er i overensstemmelse med "Budget- og regnskabssystem for regioner".

Bortset fra ovenstående har vi ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere.

1.3 Revisionsbemærkninger i revisionsberetningen

I henhold til § 7 i Social- og Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 789 af 9. august 2019 om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. skal vi anføre bemærkninger i revisionsberetningen, hvis vi under revisionen konstaterer forhold, hvorom vi mener, at Regionsrådet og tilsynsmyndigheden skal informeres.

I henhold til Region Midtjyllands revisionsregulativ er revisionsbemærkninger f.eks. forhold omkring:

- ▶ Tvivl om lovmedholdelighed i beslutninger og dispositioner
- ▶ Væsentlige fejl i regnskabet eller bogføring, som ikke er berigtiget
- ▶ Væsentlige og tilbagevendende mangler ved forretningsgange og intern opfølgning/kontrol.

Vores revision af årsregnskabet for 2019 har ikke givet anledning til bemærkninger.

1.4 anbefalinger i revisionsberetningen

I henhold til regionens revisionsregulativ gives anbefalinger i revisionsberetningen om forhold, som ikke har givet anledning til revisionsbemærkninger, men som er så væsentlige, at Regionsrådet bør orienteres herom.

Nedenfor er vist en oversigt over de anbefalinger, som revisionen har givet anledning til.

Anbefalinger

Nærværende beretning har givet anledning til følgende nye anbefalinger:

- ▶ Kontroller på lønområdet, jf. afsnit 2.5
- ▶ Ledelsestilsyn og afstemning af finansielle statuskonti, enkelte decentrale enheder, jf. afsnit 2.6
- ▶ Håndtering af outsourcete persondata (GDPR), jf. afsnit 2.8.

Følgende anbefalinger som anført i revisionsberetningen af 3. juni 2019 er fortsat gældende:

- ▶ Administrativ it-anvendelse, jf. afsnit 2.7.

For en nærmere beskrivelse af anbefalingerne henvises til de anførte afsnit.

Vi har tidligere afgivet anbefalinger om at styrke kontrollerne vedrørende regnskabsudarbejdelse, materielle anlægsaktiver og afsatte forpligtelser til patientskadeerstatning. Det er vores generelle vurdering, at anbefalingerne er fulgt, hvorfor disse afsluttes.

2 Centrale forhold og andre væsentlige forhold

Vi har nedenfor anført vores kommentarer til centrale forhold og andre væsentlige forhold.

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering er de mest betydelige ved vores revision af årsregnskabet for 2019. Disse forhold er behandlet som led i vores revision af årsregnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

2.1 Regnskabsudarbejdelse

I henhold til "Budget- og regnskabssystem for regioner" skal Region Midtjyllands årsregnskab for 2019 aflægges efter omkostningsbaserede principper.

Omkostningsbaserede principper medfører, at transaktionerne driftsføres i takt med forbruget. Det betyder, at der blandt andet løbende skal hensættes til forpligtelser vedrørende patientskade- og arbejds-skadeerstatninger, pensioner til tjenestemænd og optjente feriepenge, ligesom forbruget af regionens kapitalapparat skal omkostningsføres som afskrivninger over de enkelte aktivers forventede brugstid.

I Region Midtjylland har den løbende økonomistyring og økonomirapportering for 2019 i lighed med tidligere været baseret på udgiftsbaserede principper.

Ved revisionen har vi efterprøvet omarbejdelsen fra det udgiftsbaserede til det omkostningsbaserede årsregnskab, herunder at resultatopgørelse og balance er i overensstemmelse med bogføringen.

Vi har endvidere påset, at regnskabsrapporteringen for de enkelte regionshospitalet og institutioner m.v. er korrekt indarbejdet i årsrapporten for 2019. I regnskabsrapporterne har regionshospitalet og

institutionerne redegjort for væsentlige afvigelser mellem det realiserede resultat og det korrigerede budget for 2019.

Regionen har i 2019 gennemgået grundlag for afgørelser af patientskadeerstatninger for at sikre, at opgørelsen af hensatte forpligtigelser er fuldstændig. På baggrund heraf er der i 2019 yderligere omkostningsført og afsat 71,4 mio. kr. under hensatte forpligtigelser.

Der har i løbet af 2019 endvidere været fokus på at overføre eksternt finansierede projekter til regionens regnskab. Overførslen af de eksternt finansierede projekter har haft fuld effekt på resultat 2019 med en merudgift på 41,6 mio. kr. Der arbejdes dog fortsat på at få registreringerne endelig på plads.

Det er vores vurdering, at regionen har fulgt vores anbefaling om øget fokus på processer og controlling i forhold til udarbejdelse af det omkostningsbaserede regnskab, hvorfor anbefalingen anses som afsluttet.

Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger eller anbefalinger.

2.2 Materielle anlægsaktiver – centralt forhold

Materielle anlægsaktiver, inkl. de finansielt leasede aktiver, udgør pr. 31. december 2019 i alt 20.809 mio. kr. mod 21.329 mio. kr. pr. 31. december 2018. Ændringen i værdien af de materielle anlægsaktiver kan specificeres således:

mio. kr.	2019	2018
Værdi 1. januar	21.329	19.885
Årets investeringer, netto (efter salg af hospitaler)	722	2.396
Årets af- og nedskrivninger	-1.242	-952
Værdi 31. december	<u>20.809</u>	<u>21.329</u>

Materielle anlægsaktiver udgør 84 % af balancesummen på 24,7 mia. kr. Der foretages i disse år betydelige investeringer i udbygning af hospitaler, herunder kvalitetsfondsfinansierede projekter. I det udgiftsbaserede regnskab udgiftsføres materielle anlægsaktiver i takt med anskaffelsen. I det omkostningsbaserede regnskab aktiveres både erhvervede anlægsaktiver og finansielt leasede aktiver i balancen og afskrives fra ibrugtagningstidspunkt over den forventede brugstid. Regionens daglige registreringer sker med udgangspunkt i principperne for det udgiftsbaserede regnskab, idet regionens finansielle måling primært vurderes i forhold til disse principper. Omarbejdelsen til principperne i det omkostningsbaserede regnskab sker i tilknytning til regnskabsaflæggelsen.

Processen vedrørende omarbejdelsen fra det udgiftsbaserede regnskab til det omkostningsbaserede er derfor vigtig i forhold til regnskabsaflæggelsen.

Som følge af de nævnte forhold har vi anset materielle anlægsaktiver som et centralt forhold ved revisionen.

Ved revisionen har vi gennemgået og vurderet de forretningsgange og interne kontroller, der skal sikre, at der sker korrekt indregning af til- og afgang af materielle anlægsaktiver, herunder finansielt leasede aktiver og af afskrivninger fra ibrugtagningstidspunktet i henhold til regionens regnskabspraksis. Vi har stikprøvevis gennemgået til- og afgang samt beregning af afskrivningerne.

Processer, kontroller og registreringer i anlægskartotek vedrørende erhvervede og leasede anlægsaktiver og afskrivninger herpå er styrket i forhold til sidste år. Det er vores generelle vurdering, at anbefalingen er fulgt, hvorfor denne afsluttes.

Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger eller anbefalinger.

2.2.1 Kvalitetsfondsprojekter

De samlede projektudgifter til regionens tre kvalitetsfondsfinansierede sygehusbyggerier kan pr. 31. december 2019 specificeres således (PL 2019):

mia. kr.	Tilsagns- ramme (PL 2019)	Projekt- udgifter ultimo 2019
Om- og tilbygning af Regionshospitalet Viborg (RHV)	1,4	1,2
Det Nye Hospital i Vest, Gødstrup (DNV)	3,8	3,0
Det Nye Universitetshospital, Skejby (DNU)	7,5	7,4
	<u>12,7</u>	<u>11,6</u>

De kvalitetsfondsfinansierede projekter er et revisionsmæssigt fokusområde vurderet både ud fra væsentlighed og risiko i forhold til regionens forvaltning af projekterne. Regionen udarbejder til Regionsrådet og Sundheds- og Ældreministeriet løbende kvartalsrapporter, som vi har forsynet med revisorerklæringer.

Det er fortsat vores vurdering, at Regionsrådet bliver orienteret om og involveret i væsentlige udfordringer/afvigelser i de respektive projekter.

For projekterne skal følgende fremhæves:

DNV-projektet

Generelt er DNV-projektet udfordret på økonomi og tid. Der er fortsat dialog med totalrådgiver og entreprenører om både tidsplan og deraf afledt økonomi. Det samlede risikoniveau er fortsat højt, og der forventes en udskydelse af de planlagte afleveringer af begge etaper. Af hensyn til projektets fortsatte fremdrift har bygherren for begge etaper valgt at acceptere acantobetalinger for forlænget byggetid, dog med tilbagesøgningsforbehold.

Økonomien er tillige presset af en række krav og tvister, der samtidig medfører økonomisk usikkerhed for projektet. En betydelig del af disse krav forventes at skulle afklares via voldgift.

Det er fortsat Projektsekretariatets vurdering, at projektets reserver er tilstrækkelige til at dække det fremadrettede økonomiske behov, herunder den økonomiske påvirkning af en udskydelse af afleveringstidspunkterne.

RHV-projektet

Akutcenteret er ibrugtaget bortset fra, at der udestår færdiggørelse af Hotlab.

Det resterende budgetbeløb for Ombygningsprojektet udgør 35 mio. kr. pr. 31. december 2019. Ombygningsprojektet planlægges opdelt i tre projekter, der igangsættes i løbet af 2020.

DNU-projektet

DNU-projektet, med undtagelse af Forum-byggeriet, er afleveret og ibrugtaget. Fremadrettet vil der blive rapporteret særskilt på den kvalitetsfondsfinansierede del af Forum-projektet. En gang årligt vil kvartalsrapporten blive forsynet med revisorerklæring.

På et enkelt delprojekt er der en større økonomisk konflikt, der forventes afklaret via en voldgift. Hensættelse til sagen er reserveret på delprojektet på basis af advokatens og projektafdelingens vurdering af kravet.

Vi har i revisionsberetningen af 3. juni 2019 anført, at der var risiko for, at den bevilgede investeringsramme ville blive overskredet i forbindelse med indgåede aftaler om finansiel leasing af udstyr.

Sundheds- og Ældreministeriet har efterfølgende vurderet, at udstyret kan betragtes som såkaldt "nyanskaffet genanvendt udstyr", der kan afholdes af hospitalets normale drift uden om rammen for kvalitetsfondsprojektet under forudsætning af, at placering af nyanskaffet genanvendt udstyr ikke skaber et

investeringsefterslæb på de eksisterende hospitaler. Installationsudgifter vedrørende udstyret skal dog indeholdes i projektets totalramme. Installationsomkostningerne er efterfølgende indregnet.

2.3 Øvrige driftsindtægter – mellemregional samhandel- centralt forhold

Aktivitetsdata

Indførelsen af det nye Landspatientregister (LPR3) i 2019, der omfatter både en ny datamodel, nye it-løsninger og It-leverandører samt ændret registreringspraksis på hospitalerne, har givet en række tekniske fejl og manglende funktionalitet, som har betydet, at regionerne ikke har kunnet indberette den fulde aktivitet i løbet af 2019. Der har samtidig været behov for tilpasninger i lokale it-systemer, hvor der skulle udarbejdes nye snitflader mellem regionernes EPJ-systemer og Sundhedsdatastyrelsens system til indberetning.

Region Midtjylland arbejder fortsat på udvikling og tilpasning af EPJ-systemet, der muliggør løbende indberetning af aktivitetsdata. Regionen arbejder desuden på at validere og rette fejl vedrørende aktivitetsdata for 2019. Regionen har derfor ikke komplette officielle data, hvor aktiviteten kan følges.

Der har været fokus på rettelser af fejl, og ultimo april 2020 er disse reduceret væsentligt i forhold til 31. december 2019.

Regionen har udarbejdet redegørelse vedrørende aktiviteten for 2019. Det er vores opfattelse, at aktivitetsredegørelsen er udarbejdet i overensstemmelse med gældende bekendelser og cirkulærer.

Som følge af overgangen til LPR3 har det ikke været muligt for regionen at leve op til de opstillede revisionskriterier i cirkulæret for 2019, som indebærer, at indberetningen af aktivitetsoplysninger er korrekt, samt at regionens forretningsgange, sagsbehandling og interne kontroller er hensigtsmæssige. Der er i beretning nr. 48 vedrørende aktivitetsredegørelsen afgivet bemærkning herom.

Afregning af samhandel med øvrige regioner

Forholdene har tillige indvirkning på aktivitetsdata til brug for afregning af samhandel. Det er vedtaget, at regionerne for 2019 foretager aconto afregning på baggrund af 2018 aktiviteten til DRG-takster for 2019 med henblik på efterfølgende regulering, når de validerede data foreligger.

Regionen forventer ikke væsentlige ændringer i de indregnede omkostninger til køb fra andre regioner.

I forhold til hospitalernes indtægter for levering af ydelser til andre regioner er det dog regionens vurdering, at aktiviteten for 2019 er lavere end aktiviteten for 2018. Der er foretaget en skønsom opgørelse af den reducerede aktivitet. Skønnet er i sagens natur forbundet med usikkerhed, som følge af de manglende og fejlbehæftede data. Reduktionen af indtægterne er estimeret til 148 mio. kr.

Vores revisionshandlinger har omfattet gennemgang af og selvstændig stillingtagen til ledelsens skøn over de reducerede indtægter. I tilknytning hertil har vi gennemgået de forudsætninger, der er lagt til grund for skønnet samt de gennemførte følsomhedsanalyser på forudsætningerne.

Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger eller anbefalinger.

2.4 Finansieringskredsløb

Regionens økonomi består af de tre særskilte finansieringsområder:

- ▶ Sundhedsområdet
- ▶ Drift af institutioner på social- og specialundervisningsområdet
- ▶ Regional Udvikling.

Udgifter til lønninger, køb af varer og tjenesteydelser m.m. henføres som udgangspunkt direkte til de respektive finansieringsområder. Indtægter i form af bloktilskud fra Staten, grund- og udviklingsbidrag fra kommunerne samt aktivitetsbestemte tilskud fra såvel Staten som kommunerne henføres ligeledes direkte til de respektive finansieringsområder.

Vi har foretaget en gennemgang af, hvorvidt fordelingen af udgifterne til fælles formål og administration er foretaget i overensstemmelse med bestemmelserne i Økonomi- og Indenrigsministeriets "Budget- og regnskabssystem for regioner".

Endvidere har vi påset, at fordelingen af renter er foretaget i overensstemmelse med bestemmelserne i "Budget- og regnskabssystem for regioner", ligesom vi har påset, at den anvendte rentesats til intern forrentning er fastsat i overensstemmelse med ministeriets bestemmelser.

Regional Udvikling har i 2019 bevilliget midler til overførsel fra Regional Udvikling til Sundhedsområdet vedrørende sundhedsinnovation på 2,6 mio. kr. Der er heraf udbetalt 0,6 mio. kr. til sundhedsområdet i 2019, og det resterende beløb forventes udbetalt til sundhedsområdet i 2020. Det er regionens opfattelse, at overførslen er i overensstemmelse med "Budget- og regnskabssystem for regioner". Der foreligger ikke bekræftelse fra Social- og Indenrigsministeriet om, hvorvidt overførslen af midler er i overensstemmelse med "Budget- og regnskabssystem for regioner".

Dette forhold anser vi som en væsentlig kritisk bemærkning, hvorfor det omtales i vores revisionspåtegning i afsnittet "Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision".

2.5 Løn og pensioner

Regionens omkostninger til løn og pensioner m.v. i 2019 udgør 14,7 mia. kr. mod 13,9 mia. kr. i 2018. Antallet af medarbejdere i regionen udgjorde i 2019 ca. 26.845 årsværk mod 26.779 årsværk i 2018.

Vores revision af lønområdet hos regionens lønkontorer har blandt andet omfattet gennemgang af forretningsgange og interne kontroller vedrørende ansættelse og fratrædelse af medarbejdere, lønudbetaling, udbetaling af vederlag til regionsrådsmedlemmer, aflønning af direktion, ydelser til medarbejdere ansat på lønkontorerne, kontrol af lønsatser, samt revision af netto/bruttolønudbetalinger. Revisionen har desuden omfattet gennemgang af forretningsgange for indberetning af variable lønydelser, sygdom, barsel m.v. samt hjemtagelse af dagpengerefusioner.

Endvidere har vores revision omfattet kontroller i forbindelse med tildelte og godkendte brugerrettigheder i SD-løn.

Ved revisionen af lønadministrationen har vi på enkelte enheder konstateret mangler i dokumentation for udførte interne kontroller og/eller manglende udførelse af de interne kontroller.

Regionen har i 2019 arbejdet videre med yderligere muligheder for digitalisering af lønkontroller. På udvalgte hospitaler er en række lønkontroller blevet en integreret del af den løbende budgetopfølgning. Ved revisionen har vi konstateret, at der fortsat arbejdes med det endelige design af kontrollerne samt med en detaljeret beskrivelse af de enkelte kontroller. Ved revisionen er der i 2019 konstateret mangler i dokumentationen for de løbende kontroller.

Som følge af at kontrollerne ikke er udført kontinuerligt og fuldt ud, har vi udvidet vores revision for 2019 med yderligere stikprøver og analyser.

Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Revisionen har givet anledning til følgende anbefaling.

Anbefaling

Vi anbefaler, at det tilsikres, at der på de enkelte enheder udføres kontrolprocedurer i henhold til de "Overordnede retningslinjer for forretningsgangsbeskrivelser og kontrolforanstaltninger på lønområdet".

Vi har noteret, at regionen har opstartet processen med indførelse af yderligere muligheder for digitalisering af lønkontroller, herunder implementering af automatiske forebyggende kontroller.

Vi anbefaler, at design af kontroller færdiggøres og beskrives i de "Overordnede retningslinjer for forretningsgangsbeskrivelser og kontrolforanstaltninger på lønområdet" inden kontrollerne iværksættes.

Det anbefales endvidere, at der etableres ensartede processer og kontroller for alle lønenheder, så der sikres en ensartet og effektiv udførelse.

2.6 Finansiell status, herunder ledelsestilsyn

I forbindelse med revisionen har vi gennemgået de finansielle statuskonti, der administreres på regionshusene og regionshospitalerne, hvilket i al væsentlighed afdækker det samlede finansielle statusområde i regionens regnskab.

Som følge af det meget betydelige antal finansielle statuskonti har vores fokus primært været rettet mod de lokalt etablerede ledelsestilsyn vedrørende statuskonti, suppleret med en stikprøvevis gennemgang af udvalgte afstemninger med henblik på en vurdering af afstemningernes indhold.

Gennemgangen har vist, at afstemningsprocedurer og ledelsestilsyn i al væsentlighed har fungeret som forudsat, bortset fra på enkelte decentrale enheder. Som følge af at kontrollerne ikke er udført kontinuert og fuldt ud, har vi udvidet vores revision for 2019 med yderligere stikprøver og analyser.

Et centralt element i regelsættet til sikring af forsvarlig økonomistyring udgøres af de ansvarliges ledelsestilsyn. Generelt har vi ved besøg på de forskellige enheder konstateret, at udførelse og dokumentation af ledelsestilsyn varierer i både fremgangsmåde og kvalitet. En del steder udføres tilsynet i et manuelt baseret miljø.

Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Revisionen har givet anledning til følgende anbefaling.

Anbefaling

Vi anbefaler, at det tilsikres, at der på de enkelte enheder sker udførelse af kontrolprocedurer i henhold til "Overordnede retningslinjer for forretningsgangsbeskrivelser og kontrolforanstaltninger på løn- og regnskabsområdet".

Ledelsestilsyn kan generelt styrkes ved, at der gøres mere konsekvent brug af en systemmæssig it-understøttelse, hvilket samtidig vil muliggøre en bedre tilgængelighed for intern kontrol på centralt niveau.

2.7 Administrativ it-anvendelse

Regionens administrative it-systemer anvendes bl.a. til administration og registrering af økonomiske transaktioner, økonomistyring, bestilling og indkøb af varer og tjenesteydelser, administration af lønninger og gager til regionens medarbejdere, afregning af honorarer til læger, speciallæger, apotekere m.fl., fakturering af aktiviteter, der udføres for andre regioner, fakturering vedrørende kommunale takstbetalinger på social- og psykiatriområdet samt elektronisk behandling og anvisning af regionens betalinger.

Vores revision af den administrative it-anvendelsen har omfattet udvalgte kontroller af betydning for den finansielle revision og har omfattet kontroller i forbindelse med administration af medarbejders adgange til systemer og data, styring af væsentlige ændringer til de anvendte it-systemer, overvågning samt afhjælpning af fejl og problemer, sikkerhedskopiering m.v. For systemer, hvor administration og kontroller helt eller delvist er outsourcet til eksterne leverandører, har revisionen omfattet en vurdering af foreliggende systemrevisionserklæringer.

Vi har i et særskilt notat til it-ledelsen anført vores observationer samt anbefalinger til styrkelse af kontrolmiljøet.

Vores revision har desuden omfattet udvalgte kontroller af betydning for vores forvaltningsrevision og juridisk kritisk revision, bl.a. omfattende regionens årlige risikovurdering samt udarbejdelse af og opfølgning på handleplaner for styrkelse af informationssikkerheden.

Ved vores revision har vi konstateret, at flere af vores tidligere afgivne anbefalinger fortsat er gældende, jf. nedenfor.

Med baggrund i regionens risikovurdering for 2019, "Strategi for cyber- og informationssikkerhed i sundhedssektoren - 2019-2022" samt NIS-direktivet omfatter handleplanen for 2020 bl.a. en øget fokus på overvågning af cyber-sikkerhed og kryptering.

Vi vil foretage opfølgning på regionens arbejde med informationssikkerhed i forbindelse med vores revision for 2020.

Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Revisionen har givet anledning til følgende anbefaling:

Anbefaling

Tidligere afgivne anbefalinger vedrørende logisk adgangskontrol, funktionsadskillelse i forbindelse med udvikling og vedligeholdelse af it-systemer, logning og overvågning samt restore-test af systemer, der anvendes til administration og registrering af økonomiske transaktioner, er fortsat gældende.

Vi anbefaler endvidere, at brugere med privilegerede rettigheder i system for indkøb af varer og tjenesteydelser begrænses mest muligt, samt at anvendelse heraf logges og monitoreres.

Den tidligere anbefaling vedrørende sikkerhedsopdatering af forretningskritiske systemer er fortsat gældende, for så vidt angår udfasning af software, som ikke længere supporteres af leverandøren.

2.8 Håndtering af outsourcete persondata (GDPR)

Som led i vores juridisk kritiske revision har vi indhentet oplysninger om Region Midtjyllands kommunikation med Datatilsynet og andre myndigheder i relation til GDPR.

Rigsrevisionen har 15. maj 2020 afgivet beretning til Folketinget om udvalgte myndigheders outsourcing af persondata, herunder Region Midtjylland.

Rigsrevisionen konkluderer i sin beretning, at regionen ikke i alle tilfælde har overholdt reglerne om databeskyttelse, herunder at der ikke i alle tilfælde foreligger risikovurderinger med fokus på dataejers rettigheder, ikke er indgået databehandleraftaler med alle underdatabehandlere samt at tilsyn med underdatabehandlere ikke er gennemført i overensstemmelse med den fastlagte plan.

Regionen har igangsat indhentelse af de manglende databehandleraftaler samt øget fokus på implementering af strategien for tilsyn med underdatabehandlere.

Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Revisionen har givet anledning til følgende anbefaling:

Anbefaling

Vi anbefaler, at regionen styrker indsatsen i forhold til at overholde reglerne i relation til GDPR.

3 Revision af årsregnskabet for 2019

3.1 Risikovurdering

Med henblik på at opdatere vores forståelse af Region Midtjylland og dens omgivelser samt vurdere risici for væsentlige fejl i forvaltningen og regnskabsaflæggelsen har vi ajourført vores informationer om og beskrivelser af regionen, herunder:

- ▶ Mål, strategier samt ledelses- og styringsgrundlag
- ▶ Økonomisk og likviditetsmæssig status
- ▶ Organisation, herunder ledelsesovervågning, funktionsadskillelse, kompetencefordeling og retningslinjer på væsentlige områder
- ▶ Forretningsgange og interne kontroller
- ▶ Regnskabssystemer m.v. og den anvendte regnskabspraksis
- ▶ It-anvendelsen.

Som revisorer har vi pligt til med professionel skepsis at overveje muligheden for besvigelser og fejl ved revisionen af årsregnskabet. Revisionen tilrettelægges derfor bl.a. med henblik på at afdække væsentlige fejl som følge af besvigelser. Forekommer der besvigelser, er der forøget risiko for, at årsregnskabet indeholder væsentlig fejlinformation, idet besvigelser sædvanligvis tilsløres eller holdes skjult.

3.2 Revisionsstrategi og -plan

Vi har fastlagt den overordnede revisionsstrategi og -plan for 2019 på baggrund af regionens revisionsregulativ og baseret på en vurdering af risici for væsentlige fejl og mangler i årsregnskabet.

3.2.1 Revisionsstrategi

Revisionsstrategien fastlægger overordnet revisionens omfang, tidsmæssige placering og retning. Revisionsstrategien skal sikre, at revisionen fokuseres mod de væsentligste og mest risikofyldte økonomiske og administrative områder af betydning for årsregnskabet.

Med henblik på at udføre en effektiv revision har vi valgt at basere vores revision på både kontrolbaseret revision og substansbaseret revision.

Ved kontrolbaseret revision gennemgår og vurderer vi de af ledelsen etablerede registreringssystemer, forretningsgange og interne kontroller. Ved stikprøver tester vi funktionaliteten af visse af de interne kontroller.

Ved substansbaseret revision udarbejder vi forskellige dataanalyser, udfører substansanalytiske handlinger og ved stikprøver tester vi poster i resultatopgørelse, balance, pengestrømsopgørelse, noter og andre krævede oplysninger til ekstern og anden dokumentation. Ved substansanalytisk revision foretages en vurdering af udvalgte regnskabsposter gennem en analyse af forventelige sammenhænge mellem både finansielle og ikke-finansielle oplysninger.

3.2.2 Revisionsplan

På baggrund af den overordnede revisionsstrategi har vi udarbejdet en revisionsplan med henblik på effektivt at reducere revisionsrisikoen til et acceptabelt lavt niveau. I revisionsplanen er arten, den tidsmæssige placering og omfanget af den revision, der planlægges udført, fastlagt. Der henvises til bilag 1, hvor planen er vist i detaljeret form.

Ved udførelsen af revisionen foretager vi løbende en vurdering af, om udførelsen af Regionsrådets og forretningsudvalgets beslutninger og den øvrige forvaltning af Region Midtjyllands anliggender er varetaget på en økonomisk forsvarlig måde. Endvidere omfatter den løbende forvaltningsrevision en vurdering af de implementerede administrative forretningsgange og kontrolprocesser.

Revisionen har til formål at undersøge og vurdere, om regionens rapporteringssystemer, forretningsgange og interne kontroller fungerer forsvarligt.

Formålet er at påse, hvorvidt der forefindes korrekte, valide og rettidige regnskabsregistreringer som grundlag for regnskabsaflæggelsen, samt om der udvises det fornødne økonomiske rationale, det vil sige, at der ved forvaltningen er foretaget skyldigt økonomisk hensyn i bred forstand.

Revisionen har fokuseret på forretningsgange og interne kontroller, hvor der er en risiko for væsentlige fejl og mangler i årsrapporten.

Ved vores revision af forretningsgange og interne kontroller har vi vurderet, hvorvidt de af ledelsen etablerede væsentlige forretningsgange og interne kontroller samt regnskabs- og informationssystemer som helhed giver et forsvarligt grundlag for udarbejdelse af årsregnskabet.

Der henvises i øvrigt til bilag 1 - Revisionsstrategi og -plan for årsregnskabet.

4 Rapportering om gennemført juridisk kritisk revision og forvaltningsrevision

Juridisk kritisk og forvaltningsrevision gennemføres i henhold til standarderne for offentlig revision SOR 6 og SOR 7.

4.1 Juridisk-kritisk revision

I vores juridisk-kritiske revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de undersøgte dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser for bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Den juridisk-kritiske revision har taget udgangspunkt i regionens generelle kontrolmiljø og organisatoriske kompetencer på de forskellige områder, men er herudover en integreret del af den finansielle revision.

Den årlige juridisk-kritiske revision i 2019 har bl.a. omfattet en vurdering af:

- ▶ Overholdelse af budgetlov, jf. afsnit 4.1.1
- ▶ Korrekt placering af direkte henførbare udgifter og indtægter i de tre finansieringskredsløb samt fordeling af fællesudgifter og renter til de 3 finansieringskredsløb, jf. afsnit 2.4
- ▶ Lånoptagelse, herunder hvorvidt der foreligger godkendelse fra Økonomi- og Indenrigsministeriet for optagelse af nye lån, samt at der foreligger opgørelser over forbrug inden for hver af de respektive godkendelser, jf. afsnit 4.1.2
- ▶ Anbringelsesregler, herunder løbende overholdelse af kassekreditreglen, jf. afsnit 4.1.2
- ▶ Overholdelse af bevillinger og afgrænsning af tilladte aktiviteter, jf. afsnit 4.1.3
- ▶ Moms- og afgifter og håndtering i overensstemmelse med reglerne herfor, jf. afsnit 4.1.4
- ▶ Afsluttede anlægsinvesteringer, der overstiger 10 mio. kr., og deres overensstemmelse med bevillinger, jf. afsnit 8.1
- ▶ Regionens aktiebesiddelser er ikke tilladt ifølge "lov om regioner". Region Midtjylland er opmærksom herpå og arbejder løbende på at afhænde aktiebesiddelserne
- ▶ Overholdelse af overenskomster, lokalaftaler og regler for udbetaling af løn
- ▶ Udbetaling af lønninger og vederlag til Regionsrådet og direktionen og overensstemmelse med reglerne herfor
- ▶ Overholdelse af bevillingsmæssige forhold vedrørende kvartalsrapportering på kvalitetsfundsprojekter jf. afsnit 2.2.1.

4.1.1 Overholdelse af budgetloven

Budgetloven betyder, at regionerne bliver økonomisk sanktioneret, hvis regionernes samlede regnskabsmæssige nettoudgifter overstiger de vedtagne budgetter for nettodriftsudgifter for henholdsvis Sundhedsområdet og Regional Udvikling.

Nettodriftsudgifter til Sundhed udgør 24.548,0 mio. kr. mod det korrigerede budget på 24.572,7 mio. kr.

Regionen har således overholdt økonomaftalen og budgetloven på Sundhedsområdet.

Nettodriftsudgifter til Regional Udvikling udgør 525,9 mio. kr. svarende til det korrigerede budget på 525,9 mio. kr.

Økonomaftale og budgetlov er således overholdt.

Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger eller anbefalinger.

4.1.2 Årets lånoptagelse og gennemsnitslikviditet

Vi har påset, at lånebekendtgørelsen er blevet overholdt, herunder eventuelt meddelt dispensation herfra.

Region Midtjyllands lånoptagelse udgør i 2019 i alt 337 mio. kr., og årets afdrag udgør 1.383,1 mio. kr. inkl. provenu fra salg af hospitalejendomme i Tage-Hansens Gade og Nørrebro Gade. Lånoptagelsen sammensætter sig af 125 mio. kr. vedrørende lån til kvalitetsfundsprojekter og 212 mio. kr. til refinansiering af afdrag.

I forbindelse med vores revision har vi påset, at regionen har overholdt den særlige kassekreditregel, jf. lånebekendtgørelsen.

Den gennemsnitlige likviditet pr. indbygger er opgjort til 1.526 kr., hvilket overstiger 1.000 kr., som er den nedre grænse for, hvornår en region - ifølge budgetloven - skønnes at have alvorlige økonomiske vanskeligheder.

Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger eller anbefalinger.

4.1.3 Sammenholdelse af regnskab med bevillinger

Som led i vores revision af årsrapporten for 2019 har vi undersøgt, om de budgettal, der indgår i årsrapporten for 2019, er i overensstemmelse med de bevillinger, som er givet af Regionsrådet. Vi har endvidere undersøgt, om der løbende foretages budgetkontrol og opfølgning med forelæggelse for Regionsrådet.

Vi har ikke i forbindelse med revisionen konstateret aktiviteter, som efter vores opfattelse ikke er i overensstemmelse med lov om regioner.

Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger eller anbefalinger.

4.1.4 Moms og afgifter

Regionen har i 2019 fortsat de seneste års tilpasning af sine moms- og energiafgiftsmæssige registreringer over for SKAT og har i forbindelse hermed opnået tilbagebetaling af energiafgifter.

De gennemførte tilpasninger betyder forskydninger i afregning af moms mellem SKAT og Økonomi- og Indenrigsministeriet. Region Midtjylland har for 2019 opgjort et foreløbigt momsfradrag til refusion fra SKAT. Beløbet er opgjort på grundlag af skønnede momsfradragprocenter. Opgørelse af momsfradragprocenter for 2019 er under udarbejdelse, hvorefter der vil blive udarbejdet endelig opgørelse af momsfradraget, og SKAT vil blive anmodet om regulering. Den afledte regulering over for Økonomi- og Indenrigsministeriet vil blive opgjort samtidig. Reguleringerne får netto ingen betydning for regionen.

I vores afgivne erklæring på saldoopgørelsen for 2019 til Økonomi- og Indenrigsministeriet har vi fremhævet ovennævnte forhold.

Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger eller anbefalinger.

4.2 Løbende forvaltningsrevision

Det overordnede mål med forvaltningsrevisionen er at vurdere, hvorvidt der ved forvaltningen af regionens midler er taget skyldigt økonomisk hensyn i bred forstand (sparsommelighed-produktivitet-effektivitet).

En væsentlig forudsætning for en økonomisk forsvarlig forvaltning er, at regionen har implementeret hensigtsmæssige administrative forretningsgange og kontrolprocesser, der matcher de specifikke forhold, som gælder for regionen.

Den løbende forvaltningsrevision i 2019 har omfattet vurdering og opfølgning på de af Region Midtjylland implementerede administrative forretningsgange og kontrolprocesser.

Vores løbende forvaltningsrevision i 2019 har blandt andet omfattet vurdering af:

- ▶ Økonomiopfølgning og -rapportering, herunder vurdering af forretningsgange, interne kontroller og rapportering vedrørende bevillingskontroller
- ▶ Kvalitetsfondsfinansierede sygehusbyggerier, jf. afsnit 2.2.1
- ▶ Arbejde udført af Intern Kontrol
- ▶ Udnyttelsesgraden af regionens institutionstilbud
- ▶ Indgåelse og overholdelse af betalingsaftaler med kommuner vedrørende anvendelse af institutionstilbud på social- og specialundervisningsområdet
- ▶ Forretningsgange vedrørende placering af likvide beholdninger, herunder efterlevelse af finansiel politik i relation til anvendelse af finansielle instrumenter
- ▶ Forretningsgang for systemmæssig sikring af udnyttelse af kredittider i forbindelse med betaling af kreditorer
- ▶ Forretningsgang for opfølgning på inddrivelse af tilgodehavender

- ▶ Analyse og stikprøvevis gennemgang af udbetalinger i 2019 til medarbejdere med særlige rettigheder i de centrale administrative systemer.

4.2.1 Finansiell-, juridisk kritisk- og forvaltningsrevision – mellemregional samhandel (5-årig turnus)

Vi har som en integreret del af den finansielle revision af regional samhandel gennemført juridisk kritisk- og forvaltningsmæssig revision af salg af ydelser fra Hammel Neurocenter og i tilknytning hertil resultatstyring.

Revisionen har omfattet gennemgang af processer og interne kontroller i forhold til levering af ydelser til udenregionale patienter. Ved revisionen har vi vurderet, om der er kontroller, der sikrer, at gældende love, aftaler og sædvanlig praksis bliver overholdt. Vi har endvidere stikprøvevis efterprøvet, om der foretages fakturering af de leverede ydelser til gældende takster. Vi har haft fokus på fuldstændighed og nøjagtighed i faktureringen.

Vi har gennemgået den tilrettelagte resultatstyring, herunder om der er ledelsesrapportering til brug for den løbende styring.

Revisionen har ikke givet anledning til væsentlige bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

5 Kommentarer til årsregnskab 2019

5.1 Regnskabet som helhed

Region Midtjyllands årsregnskab for 2019 aflægges som anført ovenfor efter omkostningsbaserede principper.

I forbindelse med udarbejdelse af årsregnskabet for 2019 har regionen udarbejdet omregningstabeller m.v. med henblik på at sikre en korrekt sammenhæng mellem bevillinger, den interne udgiftsbaserede økonomirapportering og regionens omkostningsbaserede årsregnskab.

5.1.1 Formkrav til regnskabsaflæggelse m.v.

Årsrapporten for 2019 for Region Midtjylland er udarbejdet i henhold til Økonomi- og Indenrigsministeriets krav til regnskabsaflæggelsen. Disse krav omfatter bl.a. beskrivelse af anvendt regnskabspraksis samt anvendelse af en række obligatoriske bilag, oversigter og redegørelser.

Vi har påset, at bestemmelsernes formkrav til regnskabsaflæggelsen er opfyldt.

6 Kommentarer til resultatopgørelsen

I det efterfølgende har vi givet enkelte kommentarer til vores revision af resultatopgørelsen for 2019. En nærmere gennemgang af årets resultat og årsager til budgetafvigelser fremgår af regionens bemærkninger til årsrapporten, hvortil vi henviser.

6.1 Årets omkostningsbaserede resultat

Årets resultat udgør et underskud på 276,8 mio. kr. mod et overskud på 200,0 mio. kr. i 2018. Resultatet fordeler sig således på aktivitetsområder:

mio. kr.	2018	2017
Sundhed	-262,0	194,6
Social og Specialundervisning	-27,3	0,1
Regional Udvikling	12,5	5,3
Årets resultat	<u>- 276,8</u>	<u>200,0</u>

Salg af anlægsaktiver, herunder salg af Nørrebrogade, Aarhus, påvirker årets resultat negativt med 52,1 mio. kr. I 2018 påvirkede salg resultatet positivt med 172 mio. kr.

Projekter med ekstern finansiering er indregnet i regionens regnskab fra 2019 og har samlet påvirket årets resultat negativt med 41,6 mio. kr.

Årets resultat er påvirket af en yderligere hensættelse til patientskadeerstatninger på 71,4 mio. kr.

6.2 Finansierings- og driftsindtægter

6.2.1 Finansieringsindtægter, Sundhedsområdet og Regional Udvikling

Finansieringsindtægterne er specificeret i resultatopgørelsen i årsregnskabet for 2019.

Faste tilskud og bidrag

Bloktilskud fra Staten og grund- og udviklingsbidrag fra kommunerne udgør i alt 21.315,7 mio. kr. mod 20.905,0 mio. kr. i 2018.

Tilskud fra Staten samt grund- og udviklingsbidrag fra kommunerne har vi sammenholdt til ekstern dokumentation, herunder meddelelser fra ministeriet.

Aktivitetsafhængige tilskud fra Staten og kommunerne

De aktivitetsbestemte tilskud fra Stat og kommuner vedrørende det somatiske område og behandlingspsykiatrien udgør i 2019 i alt 4.497,9 mio. kr. mod 4.585,8 mio. kr. i 2018.

Fra 2019 er der et indført et nyt princip for Statens finansiering af aktiviteten på regionernes hospitaler, benævnt Nærhedsfinansiering. Der er i alt udbetalt 321,6 mio. kr. Beløbet er endeligt, og der vil ikke ske efterregulering heraf.

Den kommunale medfinansiering er indregnet på basis af indberettede aktivitetsdata for 2018 opgjort til 2019-takster. Baggrunden for aftalen i 2019 er, at det i en periode ikke har været muligt at opgøre aktiviteten, som følge af overgangen til LPR3. I lighed med tidligere er der også for 2019 fastsat en øvre grænse for regionernes indtægter fra kommunal aktivitetsbestemt medfinansiering. Regionen har udnyttet den kommunale medfinansiering fuldt ud i 2019.

Revisionen i forbindelse med regnskabsaflæggelsen har omfattet afstemning af de indtægtsførte aktivitetsbestemte tilskud til modtagne afregninger.

Revision vedrørende aktivitetsregistrering m.v. vil blive rapporteret særskilt i en revisionsberetning i tilknytning til aktivitetsredegørelsen.

6.2.2 Driftsindtægter og driftsomkostninger, Sundhedsområdet

Driftsindtægter på Sundhedsområdet udgør i 2019 i alt 4.128,8 mio. kr. mod 3.402,0 mio. kr. i 2018.

Driftsindtægterne er steget med 726,8 mio. kr. i forhold til 2018. Stigningen kan blandt andet henføres til indtægter fra projekter med ekstern finansiering på 719,1 mio. kr., der fra og med 2019 er overført til regionens resultatopgørelse.

Tilsvarende er der fra og med 2019 under driftsomkostninger indregnet omkostninger fra projekter med ekstern finansiering på i alt 760,6 mio. kr. fordelt med 458,6 mio. kr. på personaleomkostninger, 199,0 mio. kr. på materiale og aktivitetsomkostninger og 103,0 mio. kr. andre driftsomkostninger.

Indtægter fra salg af hospitalet på Nørrebrogade i Aarhus og institutioner udgør 846 mio. kr. Tilsvarende er der under andre driftsomkostninger indregnet bogførte værdier og tilknyttede omkostninger til salget af hospitalet og institutionerne på 898 mio. kr. Netto er der realiseret et tab på 52 mio. kr. på salgene.

Vi har stikprøvevis gennemgået grundlag for opgørelse af tabet.

Driftsindtægterne vedrører desuden hospitalernes indtægter for levering af højt specialiserede ydelser samt basisydelser til borgere fra andre regioner m.v. Der henvises til afsnit 2.3.

Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger eller anbefalinger.

6.3 Socialområdet

6.3.1 Opkrævning hos kommuner for anvendelse af institutionspladser m.v.

Kommunernes takstbetalinger for anvendelse af regionens institutionstilbud m.m. udgør i 2019 i alt 1.251,7 mio. kr.

Indtægterne opkræves i henhold til rammeaftalen med kommunerne. Opkrævning sker centralt via et afregningssystem på baggrund af institutionernes indberetninger om kommunernes anvendelse af institutionspladser m.m.

Revisionen har omfattet en vurdering af de centralt etablerede forretningsgange og interne kontroller vedrørende takstafregninger for kommunernes anvendelse af regionens institutionstilbud m.m., herunder udarbejdelsen af belægningsstatistikker. Vi har stikprøvevis efterprøvet takstkalkulationerne.

Vi har endvidere påset, at der foreligger afstemning mellem indtægterne i afregningssystemet og årsregnskabet.

Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger eller anbefalinger.

6.4 Regional Udvikling

Det omkostningsbaserede resultat for Regional Udvikling for 2019 udgør et overskud på 12,5 mio. kr. Egenkapitalen pr. 31. december 2019 er negativ med 231,5 mio. kr., hvilket især kan henføres til tidligere års omkostninger til spormodernisering og regionens akkumulerede andel af kapitalindsud til anlæg af Aarhus Letbane, som ikke kan aktiveres. Regional Udvikling følger den udarbejdede plan om afvikling af den væsentligste del af den negative egenkapital.

Afgivne tilsagn vedrørende områderne uddannelse og kultur udgør samlet 66,8 mio. kr. pr. 31. december 2019.

Vedrørende projekter til sundhedsinnovation henvises til afsnit 2.4.

6.5 Praksisområdet og tilskudsmedicin

Området har i 2019 administreret ydelser for i alt 5.045,9 mio. kr. Beløbet fordeles med 3.673,4 mio. kr. til praksisområdet og 1.372,5 mio. kr. til medicinområdet.

Områdets administration er baseret på overenskomstmæssige ydelser, der honoreres efter fastlagte forretningsgange, og anvendelse af et afregningssystem, som validerer modtagne fakturaer fra yderne og apotekerne.

Revisionen har omfattet gennemgang og vurdering af adgang til og procedurer ved opsætning af afregningssystemerne samt forretningsgange i forbindelse med håndtering af data og afstemningsrutiner m.v.

Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger eller anbefalinger.

6.6 Betalinger - Indkøb af anlægsaktiver, varer og tjenesteydelser

Vores revision har omfattet gennemgang af processer og kontroller for de væsentligste betalingsstrømme, som administreres i regionens centrale økonomi- og indkøbssystemer samt i økonomisystemerne, der anvendes på hospitalsapoteket.

Revisionen har endvidere omfattet test af kontroller vedrørende ændringer til anvisningsregisteret og funktionsadskillelse mellem attestation og anvisning. Vi har i tilknytning hertil foretaget stikprøvevis gennemgang af udbetalinger i 2019 til medarbejdere med særlige rettigheder i de centrale administrative systemer samt undersøgt, om medarbejdere med dobbelt login har attesteret og anvist de samme bilag.

Vi har påset, at der er etableret kontroller, der sikrer, at alle bilag, der er indlæst manuelt i økonomisystemet, skal anvises af en anden person end den, der har indlæst bilaget.

Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger eller anbefalinger.

6.7 Periodisering af indtægter og omkostninger

Det er af væsentlig betydning for aflæggelse af et retvisende omkostningsbaseret regnskab, at der er foretaget korrekt periodisering af omkostninger.

Som led i revisionen af årsrapporten for 2019 har vi gennemgået periodiseringen af omkostninger.

Revisionen har blandt andet omfattet overordnet analyse af det omkostningsbaserede regnskab, herunder undersøgelse af baggrunden for væsentlige afvigelser mellem de realiserede og budgetterede udgifter på driftsområder, jf. korrigeret budget for 2019.

Revisionen har endvidere omfattet en gennemgang af forretningsgange for kontrol af væsentlige udgiftsbilag bogført i perioden fra 1. december 2019 til ultimo januar 2020.

Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger eller anbefalinger.

7 Balancen

I det følgende har vi givet enkelte kommentarer vedrørende revision af balancen pr. 31. december 2019.

7.1 Varebeholdninger

Varebeholdninger pr. 31. december 2019 udgør 335,9 mio. kr. mod 224,2 mio. kr. ultimo 2018 og omfatter primært apoteksbeholdninger. Vi har revideret den fysiske kontrol af varebeholdninger på udvalgte lagersteder ultimo 2019.

Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger eller anbefalinger.

7.2 Egenkapital

Regionens egenkapital udgør 5.041,3 mio. kr. pr. 31. december 2019 mod 5.239,9 mio. kr. pr. 31. december 2018.

Regionens egenkapital har i hovedposter udviklet sig således:

mio. kr.	2019	2018
Egenkapital 1. januar	5.239,9	6.649,1
Årets resultat vedrørende Sundhed og Regional Udvikling	-249,5	200,0
Modtagne donationer m.m. (inkl. tilskud fra Kvalitetsfonden)	909,0	900,0
Afskrivninger vedrørende donationer	-280,1	-259,3
Øget hensættelse til pensionsforpligtelser	-549,3	-2.510,1
Reguleringer tidligere år vedrørende finansiel leasing m.v.	0	285,5
Øvrige reguleringer	-28,7	-25,3
Egenkapital 31. december	5.041,3	5.239,9

Vi har som led i revisionen stikprøvevis påset, at de foretagne reguleringer direkte på egenkapitalen er foretaget i overensstemmelse med "Budget- og regnskabssystem for regioner".

Donationer vedrørende byggerier, herunder Statens tilskud til finansiering af kvalitetsfundsstøttede sygehusprojekter, indregnes på egenkapitalen ved modtagelse. I takt med, at der afskrives på tilskudsstøttede anlægsaktiver, tilbageføres en forholdsmæssig andel af donationen fra egenkapitalen og indtægtsføres i resultatopgørelsen.

Regionen har igennem de seneste år opnået et akkumuleret resultat for Social- og Specialundervisningsområdet (hovedkonto 2) primo på 27,9 mio. kr., der er reduceret med årets underskud på 27,3 mio. kr. Det resterende akkumulerede resultat udgør herefter 0,6 mio. kr. Dette beløb indgår ikke i opgørelse af egenkapitalen, idet området er fuldt finansieret af regionens kommuner, og et akkumuleret overskud bliver udlignet via takst-reguleringer i de efterfølgende år.

Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger eller anbefalinger.

7.3 Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser er pr. 31. december 2019 opgjort til 8.066,2 mio. kr. og vedrører hensættelser til tjenestemandspensioner på 7.637,9 mio. kr., arbejdsskader på 202,9 mio. kr., patientskader på 104,3 mio. kr. og miljøforpligtelser på solgte ejendomme m.v. på 54,3 mio. kr. Herudover er der bundet 66,8 mio. kr. vedrørende Regional Udvikling.

I revisionsberetningen vedrørende regionens regnskab for 2018 afgav vi anbefaling om, at den afsatte forpligtelse til patientskadeerstatning var undervurderet, og at der var behov for øget fokus på at etablere et bedre datagrundlag og kvalitetssikring af opgørelse af hensatte forpligtelser.

Vi har gennemgået grundlaget for de hensatte forpligtelser, herunder de forudsætninger, der er lagt til grund for de foretagne skøn.

Regionen har i 2019 gennemgået grundlag for afgørelser af patientskadeerstatninger for at sikre, at opgørelsen af hensatte forpligtelser er fuldstændig. På baggrund heraf er der i 2019 yderligere omkostningsført og afsat 71,4 mio. kr. under hensatte forpligtelser.

Det er vores generelle vurdering, at anbefalingen er fulgt, hvorfor denne afsluttes.

Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger eller anbefalinger.

7.3.1 Pensionsforpligtelser

Regionen har en række ydelsesbaserede pensionsordninger vedrørende tjenstemandsansatte og ansatte på tjenstemandslignende vilkår, der ikke afdækkes ved løbende indbetaling til eksterne pensionselskaber.

Pensionsforpligtelserne har i hovedposter udviklet sig således i 2019 og dels i hele regionens levetid fra 2007 til 2018:

mio. kr.	2019	Akk. 2007-2019
Pensionsforpligtelser 1. januar	7.241,8	2.530,0
Tilvækst, der er omkostningsført i resultatopgørelsen	36,6	958,1
Fradrag for pensioner, der er udbetalt i årets løb	-189,8	-1.193,0
Tilskud fra Staten til fremtidige tjenstemandsudbetalinger vedrørende ansatte ved banerne	0,0	18,1
Regulering af pensionsforpligtelse, der er ført på regionens egenkapital (reduceret egenkapitalen)	549,3	5.324,7
Pensionsforpligtelse 31. december	<u>7.637,9</u>	<u>7.637,9</u>

Pensionsforpligtelsen pr. 31. december 2019 er opgjort af SB Aktuar på basis af oplysninger defineret af regionens løn- og personaleafdeling leveret af Silkeborg Data.

Som led i vores revision af pensionsforpligtelsen har vi gennemgået SB Aktuars notat om beregning og forudsætninger for beregning af regionens pensionsforpligtelser til tjenstemænd pr. 31. december 2019.

Dernæst har vi vurderet regionens forretningsgang, som skal sikre rigtigheden af datagrundlag udarbejdet af Silkeborg Data.

Vi har ingen bemærkninger til SB Aktuars beregningsmodel og de anvendte værdier for diskonteringsrente og forventet lønregulering, som er i overensstemmelse med Kommunernes Landsforenings anbefalinger.

I henhold til "Budget- og regnskabssystem for regioner" skal resultatopgørelsen belastes med et omkostningstillæg på 20,3 % i forhold til lønudbetalinger til tjenestemandsansatte medarbejdere. Den resterende del af forpligtelsen føres direkte på egenkapitalen. Samlet set er der ført 5.324,7 mio. kr. direkte på egenkapitalen i perioden 2007 til 2019.

Det er ledelsens opfattelse, at pensionsforpligtelserne er opgjort i overensstemmelse med regionens regnskabspraksis på området. Vi kan tilslutte os den regnskabsmæssige værdiansættelse.

Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger eller anbefalinger.

7.4 Gældsforpligtelser

7.4.1 Formue- og gældspleje

Den finansielle politik for Region Midtjylland er godkendt af Regionsrådet den 27. juni 2018. Det fremgår af den finansielle politik, at andelen af fastforrentede lån skal udgøre mellem 25 % og 75 %, mens de resterende lån skal optages med variabel rente. Rammen for gældsplejen giver også Region Midtjylland mulighed for at benytte sig af finansielle instrumenter, bl.a. swap-aftaler, REPO-forretninger og terminsforretninger.

Det fremgår dernæst, at der i forbindelse med aflæggelse af årsregnskabet for regionen skal ske afrapportering til Regionsrådet om regionens finansielle status.

Regionen har indgået gældsplejeaftale med Jyske Bank og Danske Capital, hvorefter Jyske Bank og Danske Capital ved handel med finansielle instrumenter bidrager til optimering af regionens finansieringsomkostninger m.v.

Pr. 31. december 2019 udgør den langfristede gæld 4.423,9 mio. kr. ekskl. leasingforpligtelse, indfrosne feriepenge og lån fra Staten. Tages der højde for indgåede renteswaps, udgør den fast forrentede del 61,1 % af den langfristede gæld. I gældsforpligtelserne indgår 64,6 mio. kr. vedrørende den negative markedsværdi pr. 31. december 2019 af regionens swap-aftaler, jf. også årsregnskabet note 2.

Vi har afstemt gældsforpligtelserne til ekstern dokumentation i form af årsopgørelser fra kreditinstitutter, pengeinstitutter m.v.

Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger eller anbefalinger.

8 Øvrige revisionsarbejder

8.1 Anlægsprojekter

Vi har revideret og påtegnet 26 anlægsregnskaber (opgjort pr. 30. april 2020) for afsluttede anlægsprojekter over 10 mio. kr. i perioden fra 2. maj 2019, forinden disse fremsendes til Regionsrådets behandling.

Revisionen af anlægsregnskaberne har omfattet en afstemning af anlægsregnskaberne med regionens bogføring, gennemgang af foreliggende anlægsbevilling, suppleret med forespørgsler til relevante medarbejdere ved regionen samt stikprøvevis undersøgelse og vurdering af informationer, der understøtter anlægsregnskabet beløb og oplysninger.

Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger eller anbefalinger.

8.2 Statsrefusion af udgifter til servicejob

I overensstemmelse med Økonomi- og Integrationsministeriets bekendtgørelse om statsrefusion samt regnskabsaflæggelse og revision af sociale udgifter har vi den 21. april 2020 afgivet revisionsberetning

nr. 46 vedrørende revisionen af statsrefusion på det sociale område til udgifter i forbindelse med servicejob.

Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger og anbefalinger.

8.3 Aktivitetsbestemte tilskud

I overensstemmelse med Sundheds- og Ældreministeriets cirkulære nr. 10224 af 20. december 2019 om instruks for revision af hhv. statsligt, resultatafhængigt tilskud i 2019 til regionernes sygehusvæsen (Nærhedsfinansiering), kommunal medfinansiering på sundhedsområdet samt regioners betaling for sygehusbehandling ved en anden regions sygehusvæsen har vi revideret Regionsrådets redegørelse af 29. april 2019 til Sundheds- og Ældreministeriet og kommunalbestyrelserne i Region Midtjylland.

Vi afgiver særskilt revisionsberetning herom.

9 Øvrige forhold

9.1 Direktionens regnskaberklæring

I forbindelse med regnskabsaflæggelsen har vi indhentet en skriftlig erklæring fra direktionen om forhold af væsentlig betydning for årsregnskabet og ledelsesberetningen.

Den modtagne regnskaberklæring har ikke givet anledning til bemærkninger eller anbefalinger.

9.2 Ikke-korrigerede forhold

Ved vores finansielle revision anvendes et væsentlighedsniveau på 300 mio. kr. for årsregnskabet som helhed. Væsentlighedsniveauet fordeles og allokeres til de enkelte regnskabsposter. Væsentlighedsniveauet er fastsat svarende til 1,0 % af regionens samlede driftsomkostninger. Vi har ved fastsættelsen af væsentlighedsniveauet lagt vægt på, at virksomheden er en offentlig virksomhed, og at de væsentligste regnskabsbrugere fokuserer på regionens samlede aktivitetsniveau. Væsentlighedsniveauet anvender vi bl.a. ved fastlæggelse af revisionsomfanget, herunder fastlæggelse af stikprøvestørrelse, vurdering af analytiske handlinger og vurdering af betydigheden af eventuelle fejlinformationer.

I henhold til internationale standarder om revision skal vi informere om forhold, som ikke er korrigeret i årsregnskabet for 2019.

Vi har ikke i forbindelse med revisionen konstateret større forhold, som mangler at blive korrigeret i årsregnskabet.

9.3 Fejlinformation i årsregnskabet som skyldes besvigelser

Som revisorer har vi pligt til med professionel skepsis at overveje muligheden for fejlinformation i årsregnskabet, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl.

Vi har i forbindelse med planlægningen af revisionen opnået en forståelse for, hvordan der udøves tilsyn med identificerede risici for besvigelser og med den interne kontrol, der er etableret for at imødegå disse risici.

Direktionen og regionens centrale regnskabsfunktion har oplyst, at regionens forretningsgange og interne kontroller inden for de væsentlige områder efter dens opfattelse anses for dækkende og velfungerende til imødegåelse af risikoen for besvigelser, herunder at der eksisterer passende funktionsadskillelse.

Direktionen har endvidere over for os bekræftet:

- ▶ sit ansvar for udformning, implementering og vedligeholdelse af regnskabs- og interne kontrolsystemer med henblik på at forebygge og opdage besvigelser og fejl, og
- ▶ at de ikke har kendskab til eller formodning om besvigelser i regionen.

Vi er i forbindelse med vores revision ikke blevet bekendt med forhold, der indikerer eller vækker mistanke om besvigelser af betydning for årsrapporten.

9.4 Overholdelse af lovgivningen

Vi har forespurgt direktionen, om alle kendte aktuelle eller potentielle overtrædelser af lovgivningen, der kan have væsentlig påvirkning på årsrapporten, er oplyst under revisionen og er tilstrækkeligt indregnet og oplyst i årsrapporten. Direktionen har over for os bekræftet, at der dem bekendt ikke er forhold, der har betydning for årsrapporten.

9.5 Begivenheder indtruffet efter balancedagen

Til sikring af at væsentlige begivenheder efter regnskabsårets udløb er præsenteret korrekt i årsrapporten, har Region Midtjylland gennemgået og vurderet begivenheder indtruffet efter balancedagen. Direktionen i Region Midtjylland har oplyst, at der efter deres opfattelse ikke er indtruffet væsentlige ikke regulerende begivenheder efter balancedagen, som ikke er indarbejdet og tilstrækkeligt oplyst i årsrapporten.

Vi har til sikring af, at væsentlige begivenheder efter regnskabsårets udløb er præsenteret korrekt i årsrapporten gennemgået referater fra regionsrådsmøderne i perioden frem til 29. april 2020.

Vi er under vores gennemgang ikke blevet bekendt med begivenheder, som i væsentlig grad påvirker årsrapporten for 2019, og som ikke er indarbejdet og tilstrækkeligt oplyst i årsrapporten.

10 Lovpligtige oplysninger m.v.

10.1 Andre ydelser end revision

Ud over den lovpligtige revision har vi efter anmodning udført følgende opgaver for regionen siden vores beretning nr. 44 af 3. juni 2019:

- ▶ Afgivelse af erklæringer med sikkerhed for en række projekt- og tilskudsregnskaber, herunder kvalitetsfundsprojekter
- ▶ Kvalitets- og risikovurdering af kvalitetsfundsprojekter (Det 3. øje)
- ▶ Regnskabsmæssig rådgivning
- ▶ Rådgivning om moms og afgifter
- ▶ Rådgivning om administrative it-forhold
- ▶ Redegørelse for interne kontroller
- ▶ Validering af kontrolberegninger i forhold til nyt vaskeri
- ▶ Rådgivning om skattemæssige forhold.

Sikkerhedsforanstaltninger

Forinden accept af ovennævnte opgaver har vi særskilt vurderet betydningen heraf for vores uafhængighed.

Det er vores opfattelse, at de udførte opgaver enkeltvis og samlet er udført i overensstemmelse med gældende bestemmelser om revisors uafhængighed.

10.2 Ledende revisionspartnere

Følgende partnere er omfattet af begrebet ledende revisionspartnere i henhold til EU's revisorforordning:

- ▶ Jes Lauritzen
- ▶ Claus Hammer-Pedersen.

10.3 Erklæring

I henhold til bekendtgørelse om kommunal og regional revision skal vi erklære:

at vi opfylder de i lovgivningens krav til uafhængighed og

at vi har modtaget alle de oplysninger, der er anmodet om.

Aarhus, den 2. juni 2020
ERNST & YOUNG
Godkendt Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 30 70 02 28

Jes Lauritzen
statsaut. revisor
mne10121

Claus Hammer-Pedersen
statsaut. revisor
mne21334

Bilag 1 - Revisionsstrategi og -plan for årsregnskabet

I henhold til Bekendtgørelse om kommunal og regional revision skal vi redegøre for omfanget, metoden og tidsplanen for revisionen af de enkelte poster i årsregnskabet.

Regnskabspost	Væsentlig risiko	Revisionsstrategi	Tidsplan	Ændring i forhold til sidste år
Resultatopgørelse - driftsindtægter				
Takstbetalinger	Nej	Kombineret system- og substansrevision	Ved årsafslutning	Ingen
Øvrige driftsindtægter	Nej	Substansrevision	Ved årsafslutning	Ingen
Resultatopgørelse - driftsomkostninger				
Personaleomkostninger	Ja	Kombineret system- og substansrevision	I årets løb og ved årsafslutning	Ingen
Materiale- og aktivitetsomkostninger	Ja	Kombineret system- og substansrevision	Ved årsafslutning	Ingen
Af- og nedskrivninger	Ja	Substansrevision	Ved årsafslutning	Ingen
Andre driftsomkostninger	Nej	Kombineret system- og substansrevision	Ved årsafslutning	Ingen
Fælles formål og administration	Nej	Kombineret system- og substansrevision	Ved årsafslutning	Ingen
Renter	Nej	Substansrevision	Ved årsafslutning	Ingen
Finansieringsindtægter				
Bloktilskud fra Staten	Nej	Substansrevision	Ved årsafslutning	Ingen
Grund- og udviklingsbidrag fra kommunerne	Nej	Substansrevision	Ved årsafslutning	Ingen
Aktivitetsbestemte tilskud fra Staten	Nej	Kombineret system- og substansrevision	Ved årsafslutning	Ingen
Aktivitetsafhængige bidrag fra kommunerne	Nej	Kombineret system- og substansrevision	Ved årsafslutning	Ingen
Objektive finansieringsbidrag	Nej	Substansrevision	Ved årsafslutning	Ingen

Regnskabspost	Væsentlig risiko	Revisionsstrategi	Tidsplan	Ændring i forhold til sidste år
Balance				
Immaterielle og materielle anlægsaktiver, herunder fysiske anlæg til salg	Ja	Kombineret system- og substansrevision	I årets løb og ved årsafslutning	Ingen
Aktiver tilhørende fonds og legater	Ja	Kombineret system- og substansrevision	I årets løb og ved årsafslutning	Ingen
Langfristede tilgodehavender	Nej	Substansrevision	Ved årsafslutning	Ingen
Akkumuleret resultat vedr. social og specialundervisning	Nej	Substansrevision	Ved årsafslutning	Ingen
Varebeholdninger	Nej	Substansrevision	Ved årsafslutning	Ændret til substansrevision
Tilgodehavende hos Staten og kortfristede tilgodehavende i øvrigt	Ja	Substansrevision	Ved årsafslutning	Ændret til substansrevision
Likvide aktiver	Nej	Substansrevision	Ved årsafslutning	Ingen
Egenkapital, herunder donationer, balancekonto samt driftsresultater overført til næste år	Ja	Substansrevision	Ved årsafslutning	Ingen
Hensatte forpligtelser	Ja	Substansrevision	Ved årsafslutning	Ændret til substansrevision
Passiver tilhørende fonds og legater	Ja	Kombineret system- og substansrevision	I årets løb og ved årsafslutning	Ingen
Langfristet gæld	Ja	Substansrevision	Ved årsafslutning	Ingen
Kortfristet gæld til Staten	Nej	Substansrevision	Ved årsafslutning	Ingen
Kortfristet gæld i øvrigt	Ja	Kombineret system- og substansrevision	Ved årsafslutning	Ingen

Bilag 2 - Kommunikation med regionens ledelse

I henhold til revisorlovgivningen skal vi oplyse, at vi siden afgivelsen af revisionsberetning af 3. juni 2019 har haft følgende møder med regionens ledelse:

Organ	Kommunikationsform	Dato	Emne
Økonomidirektør	Møde	27. august 2019	Revisionsplan 2019
Økonomidirektør	Møde	12. december 2019	Kvartalsmøde
Økonomidirektør	Møde	24. februar 2020	Kvartalsmøde, udkast til årsregnskab
Økonomidirektør	Møde	18. maj 2020	Revisionsberetning
Regionsdirektør	Møde	26. maj 2020	Revisionsberetning
Forretningsudvalg	Møde	16. juni 2020	Revisionsberetning